

SENIORDAGHØJSKOLEN efterår 2020

Mandag/Onsdag

v./Susanne Bøjstrup, sb@fo-aarhus.dk

Tema: Humor, livsglæde og positive tilgange til livet

Oven på det usædvanlige forår, hvor Covid-19 vendte op og ned på vores kendte hverdag, vil dette efterår være en god anledning til at fokusere på de livsbekræftende sider af tilværelsen. I vores tema om 'Humor, livsglæde og positive tilgange til livet' skal vi grine, reflektere og dykke ned i humorens væsen. Og vi skal undersøge, hvad der bringer os livskvalitet og mening, så vi kan blive ved med at anskue verden som åben og fuld af muligheder.

Forbehold for programændringer. I forbindelse med efterårets udflugt vil der være en egenbetaling, deltagelse er naturligvis frivillig.

24.8.20

Dato	Kl. 10.30-12	Kl. 12.30-14.00
Mandag 7/9	Velkomst, præsentation af forårets program og af deltagerne	Flex 1 Planlægning af fleksibelt tilrettelagt undervisning
Onsdag 9/9	Philip Thomsen , officer, fitnessstræner, coach <i>Den positive indgangsvinkel til livet kan ofte noget godt (tema)</i> Møder du dagens udfordringer med mundvigene opad eller nedad? Ser du flere udfordringer end muligheder? Kan det hjælpe at ændre tilgangen til livet? Med udgangspunkt i mit eget liv og den blodprop, jeg fik i hjernen i 2017, vil jeg prøve at fortælle om fordelene ved at se lyst på tilværelsen. Jeg vil komme ind på flere områder af livet og måden, som vi kan vælge at tackle det på – med de fordele og ulemper, som det måtte have. Der gives ikke garanti, men jeg forventer, der vil blive nogle gode grin i løbet af foredraget. Der vil undervejs blive plads til både dialog og spørgsmål.	Jens Winther , tidl. byrådsmedlem i Århus, cand.mag. i samfundsfag og psykologi <i>Brændpunkt</i> Jens Winther behandler aktuelle, politiske spørgsmål og lægger op til debat.
Mandag 14/9	Derek Beach , professor i Statskundskab, Aarhus Universitet <i>Præsidentvalget USA 2020 i skyggen af Covid-19 og økonomisk kollaps</i> Derek Beach fortæller om det forestående præsidentvalg i USA, om de amerikanske vælgere og hvorfor de stemmer, som de gør. Normalt er det forholdsvis let for en	Stefan Kjerkegaard , lektor, Institut for Kommunikation og Kultur, Aarhus Universitet <i>Tænkepause: 'Humor' (tema)</i> Med udgangspunkt i den lille bog <i>Humor</i> , som er skrevet til Aarhus Universitetsforlags populære serie, <i>Tænkepauser</i> , vil Stefan Kjerkegaard dels præsentere forskellige teorier om humor, dels komme med eksempler på

	siddende præsident at blive genvalgt – men alt er ikke som det plejer på grund af Trump og Covid-19. Hvad kan vi forvente?	humor, især som den anvendes i dansk litteratur og kulturliv. Han vil desuden fokusere på humorens grænser og dens forhold til ytringsfrihed.
Onsdag 16/9	Christian Axboe Nielsen , historiker, Aarhus Universitet <i>Folkedrab, krigsforbrydelser og international retsforfølgelse</i> Med udgangspunkt i Christian Axboe Niensens egen erfaring som analytiker ved FN's Tribunal for det tidligere Jugoslavien og ved den permanente, internationale straffedomstol vil der blive givet et historisk overblik over internationale, strafferetslige retsforfølgelser. Hvilke gerningsmænd og forbrydelser bliver retsforfulgt? Hvad er nogle af fordelene og ulemperne ved international retsforfølgelse? Og bidrager retsforfølgelse til forsoning?	Ditte Zachariassen , sprogforsker, Aarhus Universitet <i>Hvad er en dialekt – og er der opstået en ny? Om bydialekten Århus Vest</i> Gennem de seneste tre år har jeg afdækket grammatisk, regelmæssige forandringer i talesproget i Århus Vest. Der er ikke tale om tilfældige fejl eller at talerne ikke har lært dansk endnu. I oplægget vil jeg vise eksempler på de nye, grammatiske træk, fortælle om, hvorfor sproget ændrer sig på denne måde, og lægge op til debat om, hvad en 'dialekt' egentlig er.
Mandag 21/9	Anne Valbjørn Odgaard , cand.mag. i litteraturhistorie <i>H.C. Andersens store Jyllandsrejse 1859</i> At rejse er at leve – det, ved vi godt, var et mantra for H.C. Andersen. Hans første egentlige rejse var en lille Jyllandsrejse i 1830, mens den helt store Jyllandsrejse sker i 1859. Da eventyrdigteren som bekendt var flittig dagbogsskriver, kan vi følge ham ret nøjagtigt. Han var i Århus, han var i Silkeborg, på Nørre Vosborg, ved Vesterhavet, på Børglum kloster, i Skagen, Aalborg og Randers. Og på turen fra Randers til Bjerringbro forfatter han Jyllands nationalsang: <i>Jylland mellem tvende have</i> . Hvor han giver indtryk fra rejsen samt priser Jylland og de forandringer, der er ved at ske. Hvilken litteratur udsprang ellers af den store Jyllandsrejse? Vi skal på en rejse med Andersen rundt i Jylland midt i 1800-tallet: Et tidsbillede vil blive tegnet, krydret med forfatterens sjove fortællinger, spændende betragtninger og kuriøse anekdoter samt billeder fra tiden, der danner bagtæppe.	Ejvind Nielsen , tidl. sognepræst i Viby J <i>Humor i tilværelsen</i> (tema) Forvent et muntert foredrag, når Ejvind Nielsen, der er præst, forfatter og udøvende kunster, vil fortælle om humor og livsglæde som fundament og gennemslagskraft i tilværelsen. Han vil komme ind på overvejelser over livet og hvad der har betydning for, at livsglæde og det livsbekræftende får plads i hverdagen. Samtidig er foredraget – med mange eksempler – et muntert opgør med stilstand, brokkeri, mangelighed og pessimisme.
Onsdag 23/9	Lea Glerup Møller , museumsinspektør, Grenå Museum <i>Kollektiver på Djursland</i> Med deres anderledes udseende,	Jesper Kirkegaard , bibliotekar og stand-up komiker, og Thomas Thisted , skuespiller <i>Oplev poesians kampsport: Poetry Slam</i> (tema) Poetry Slam er ikke en genre i sig selv, men en

	<p>musiksmag og syn på verden satte kollektivisternes i høj grad præg på Djursland, da de igennem 70'erne bosatte sig i nedlagte husmandssteder og små gårde på landet. De ønskede at skabe et andet samfund, der ikke var præget af tanken om forbrug, men hvor familien og ideen om selvforsyning var det bærende. Foredraget handler om dengang, Djursland blev kollektivistland, og hvad det har betydet for området.</p>	<p>konkurrenceform inden for spoken word, performance poesi, digte, prosa, historiefortælling, comedy, rap, sang, skuespil, mundtlig litteratur med mere. Det er altså en fri form. Konkurrencereglerne er enkle: 1) Man må kun fremføre egne værker, dog gerne med henvisninger til litteratur skrevet af andre. 2) Man må ikke anvende rekvisitter, musikinstrumenter og lign. 3) Man har 3 minutter og 10 sekunder til rådighed. Jesper og Thomas har begge opnået Top 6 placeringer i DM i Poetry Slam. Fælles for deres tekstunivers er, at det kredser om livet, når man har rundet de 40, har prøvet en skilsmisse, har mistet håret, er blevet overhalet af el-cykler og altid leveret med humor og bid. Gennem en blanding af show og workshop vil der være mulighed for, at deltagerne selv prøver kræfter med Poetry Slam - og ikke mindst får rørt lattermusklerne.</p>
<p>Mandag 28/9</p>	<p>Morten Daus-Petersen, medstifter af Sager der Samler <i>Sager der Samler – huset for hverdagsaktivister</i> Hvad er hverdagsaktivisme og lokal handlekraft? Hvordan finder man sin egen, indre hverdagsaktivist? Morten Daus-Petersen fortæller om organisationen Sager der Samler og det store, mangfoldige fællesskab, som organisationen repræsenterer. Samtidig hører vi historien bag organisationen, om deres fysiske rammer, og om, hvordan organisationen har udviklet sig gennem 8 år. Vi får eksempler på, hvad der er modnet og vokset ud af deres platform, og vi skal høre om, hvordan hverdagsaktivisme og handling i fællesskab er en konstruktiv kraft i vores demokrati.</p>	<p>Kl. 13: Terrassen ved Mødestedet, Jægergårdsgade 152</p> <p>Sarah Jarsbo, forkvinde for Foreningen Sydhavnen og leder af bylivskontoret <i>Bylivsvandring i Sydhavnen</i> Vi går rundt i kvarteret, hvor I vil få et indblik i området, kulturen, historien, udviklingsplanerne, alt det kreative, der spirer, sprudler og spragler, de fascinerende kontraster og de mangfoldige og fremtidige bevægelser. Derudover vil der være mulighed for at få en fornemmelse af hele området – alle hemmelige kroge, skjulte steder og labyrintiske gange, og ikke mindst hvor mange, spændende kræfter, der er i Sydhavnen. Tag evt. dit kamera med og få en række interessante 'skud' af det specielle havne- og industrimiljø samt øjeblikke og 'minder' fra et kvarter i udvikling.</p>
<p>Onsdag 30/9</p>	<p>Lærke Egefjord, læge, forfatter, billedkunstner <i>Kunst og kreativitet som springbræt til et godt helbred og et meningsfuldt seniorliv</i> (tema) Drømmer du om at lukke kunsten og kreativiteten ind i dit liv? Eller at genfinde dit kreative jeg? Og har du nogensinde spekuleret over, om din tur på kunstmuseet er andet end en dejlig</p>	<p>KL. 13 Mødested: Pustervig Torv Helene Gottfred Rosenfeldt, cand.mag. i kunsthistorie <i>Kunstvandring i Latinerkvarteret</i> (tema) Er der humor i Street Art? Latinerkvarteret er et af Aarhus' mest charmerende kvarterer. Ud over krogede gader har Latinerkvarteret en høj koncentration af Street Art. Vi skal på opdagelse i gader og baggårde og se på, om der er humor i Street Art. Vi får også tid til at betragte anden</p>

	<p>luksus? Måske ligefrem gavnligt for dit helbred? Lærke Egefjord vil give et indblik i, hvordan kunst og kreativitet kan dæmpe symptomer på fx stress, depression og forebygge sygdommen demens. Samtidig bliver du klogere på, hvorfor vi ofte anser kreativiteten som noget, der er forbeholdt nogle få udvalgte, og hvordan du selv skaber de optimale rammer for at opleve følelsen af flow og livsglæde, som en kreativ stund kan give. For ALLE er kreative, og udvikling varer hele livet.</p> <p><i>Pablo Picasso: 'Som barn er enhver kunstner. Vanskeligheden ligger i at forblive det som voksen'.</i></p>	<p>kunst, hvor vi bl.a. ser på Christian Lemmerz' skulptur, Adam-Kadmon.</p>
Mandag 5/10	<p>Iben Krogsdal, forfatter, salmedigter <i>Vi er alle fulde af sange</i> (tema) Vi kan hente mod til livet utallige steder, og mange oplever, at livsmod kan synges frem gennem fællessang. Forfatter og salmedigter Iben Krogsdal vil åbne for sit salmedigterunivers og fortælle om livet i krise, sorg og glæde.</p>	<p>Inga Kofoed Andersen, geolog og rejseleder <i>Hvor vejen ender, begynder eventyret</i> (tema) Coronakrisen har vendt op og ned på mange ting, og nye tiltag har set dagens lys. Hvem havde lige forestillet sig, danskerne ville synge fællessang - sammen og hver for sig - foran radioen og fjernsynet? Corona ramte hele samfundet, og nye tanker og ideer spirede frem. En negativ hændelse blev på mange måder vendt til noget positivt, til nye eventyr. Det gælder også, når katastrofen rammer det enkelte menneske i form af dødsfald, fyringer, skilsmisser og sygdom. Dette foredrag handler om alt det positive og de nye muligheder, der åbner sig, hvis man er modtagelig.</p>
Onsdag 7/10	<p>Catrin Kost, arkæolog, Aarhus Universitet <i>Genghis Khan og det mongolske imperium</i></p>	<p>Kl. 13: Nordre Kirkegård, Kirkegårdsvej 26, Trøjborg Mødested: ved kapellet</p> <p>Allan K. Rask, driftsansvarlig, Grønne områder - Kirkegårde, Århus Kommune <i>Omdannelse af Nordre Kirkegård til skovkirkegård</i> En del af Nordre Kirkegård bliver frem til 2030 omdannet til skovkirkegård. I de seneste år er der kommet mere fokus på naturen og smuk vildskab, hvilket også afspejler sig i århusianernes ønsker til begravelsesform. Samtidig efterlader de sidste mange års ændring i begravelsesskik fra kistebegravelse til urnenedsættelse meget ubrugt gravstedsareal på kirkegårdene. Det er denne ubrugte jord, Århus Kommune inddrager til også at kunne tilbyde en mere naturnær skovkirkegård.</p>

		Vi skal på rundvisning med Allan K. Rask, som vil vise os, hvordan skovkirkegården er i gang med at blive etableret.
Mandag 12/10	Efterårsferie	
Onsdag 14/10	Efterårsferie	
Mandag 19/10	Flex 2	<p>Kl. 12.30: Foredragssalen, lokale 1.05, Folkeoplysningens Hus, Vester Allé 8, 8000 Århus C (Fælles foredrag med tirsdag-torsdagsholdet)</p> <p>Carsten Knudsen, musiker <i>En kylling kysser stjernerne - hvordan klarer man sig på toppen, når man lider af højdeskræk?</i> (tema) Et foredrag om karrierevalg og tilfældigheder og om at være en kylling. Om mindreværd, om at være dårlig til at sælge sig selv, om at bygge mod op, og om, hvad det kræver at gå efter et mål.</p>
Onsdag 21/10	Udflugt	Udflugt
Mandag 26/10	Flex 3	Flex 4
Onsdag 28/10	<p>Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie <i>Columbiansk fantasi og magi: '100 års ensomhed' af Gabriel García Márquez</i> Tag med på en eventyrlig rejse ind i den columbianske jungle til den fiktive by Macondo, hvor alt kan ske. Vi følger slægten Buendía igennem 100 år, hvor de forskellige slægtled følger efter hinanden og gang på gang kommer til at gentage hinandens glæder og fejltagelser. Vi lærer om columbiansk historie, samtidig med at García Márquez inkorporerer magiske elementer, der bl.a. udspringer af landets gamle mytiske, mundtlige tradition. Genfærdene vandrer hvileløst rundt, der kommer en søvnløshedsepidemi på et tidspunkt, en ung pige stiger til himmels i en himmelfart, og da stamfaderen dør, falder blomster fra himlen. Alt dette sker i sin egen ret, samtidig med at der kommer stærke historisk-symbolske lag med ind over. Det er eksotisk, fabulerende og fremragende verdenslitteratur.</p>	<p>Kl. 13: Generationernes Hus, Thit Jensens Gade 1, Århus Ø Vi mødes foran hovedindgangen kl. 12.55</p> <p>Allan Tambo Christiansen, chef, og Kirsten Skadhede, koordinator, Generationernes Hus <i>Besøg i Generationernes Hus</i> I et nyt hus på Århus Ø vil børn, unge, voksne og ældre leve og bo sammen – børn i institution, studerende, familier, mennesker med handicap og ældre med behov for pleje. Vi skal besøge Generationernes Hus og høre om idéerne bag huset. Vi skal se faciliteterne og nogle af boligerne i huset og høre om det moderne bud på flere generationer under samme tag.</p>

Mandag 2/11	<p>Kl. 10: Hjortholmsvej 2A, Århus Ø (bag den gamle Østbanegården)</p> <p>Maskinrummet Vi skal besøge <i>Maskinrummet</i>, et nybygget, teknisk anlæg, der forsyner alle beboere på Århus Ø med klimavenlig fjernvarme, el-, fibernet og innovative affaldsløsninger. Vi skal bl.a. høre om, hvordan Maskinrummets pumper henter havvand op af Århus Bugt og omdanner det til klimavenlig fjernvarme til hele Århus Ø, og om det nye affaldssug, som er en affaldsløsning til hele Århus Ø. Samtidig skal vi se bygningen med den spændende lysudsmykning...</p>	Flex 5
Onsdag 4/11	<p>Lillian Hjorth-Westh, foredragsholder, højskolelærer, tidl. forstander på Bornholms Højskole <i>Fra Grønland til Malaysia. Om forfatteren Jørn Riel</i> (tema) Forfatteren Jørn Riel er mest kendt for de grønlandske skrøner. Han er uddannet telegrafist og navigatør, hvilket bragte ham til Grønland i 1953. Derfra tog han til varmen i Malaysia, hvor han bor i dag. Riel har skrevet mange bøger med morsomme og alvorlige historier fra hverdagen. Denne eventyrer er et spændende bekendtskab.</p>	Flex 6
Mandag 9/11	<p>Marianne Møller, boghandler, indehaver af Kristian F. Møllers Boghandel: <i>Årets bognyheder</i> Marianne Møller fortæller om årets nyheder på bogfronten og kommer med gode idéer til læsestof og julegaver</p>	<p>Inga Kofoed Andersen, geolog og rejseleder <i>Nordlys og nomader</i> Rejseforedrag af Inga Kofoed om Lapland og de udfordringer, den samiske kultur står over for. Udfordringer, der langt hen ad vejen bliver mødt med humor, beslutsomhed og farveglæde. Foredraget er selvfølgelig krydret med flotte billeder af Nordlys, snelandskaber og arkitektur. Og måske har der sneget sig en enkelt strikket vante eller to med på et billede?</p>
Onsdag 11/11	Flex 7	Flex 8
Mandag 16/11	Flex 9	<p>Nils Adrian, guitarist <i>Musikalsk underholdning</i> Titel og nærmere indhold følger.</p>
Onsdag 18/11	<p>Jens Winther, tidl. byrådsmedlem i Århus, cand.mag. i samfundsfag og psykologi <i>Brændpunkt</i> Jens Winther behandler aktuelle, politiske</p>	<p>Peter K.A. Jensen, overlæge, Klinisk Genetisk afd., AUH <i>Hvorfor er vi forskellige?</i> Den helt ekstraordinære forskellighed, der</p>

	spørgsmål og lægger op til debat.	<p>kommer til udtryk i såvel udseende som adfærd hos mennesket, har givet anledning til både forundring og glæde, men også til misundelse og had. Forelæsningen vil handle om, hvordan denne rigdom af mangfoldighed er opstået. De fysiske og adfærdsmæssige forskelle mellem mennesker har ikke eksisteret altid. Vi stammer formentlig alle sammen fra en lille befolkning af moderne mennesker, der indtil for 60.000 år siden levede i et afgrænset område i Østafrika. Da moderne mennesker oprandt i Østafrika var der så få af dem, at de har tilhørt en enkelt gruppe, der parrede sig frit med hindanden. Med denne konstante opblanding af folk, blandedes også de fysiske træk, og undergrupper blev ikke dannet. De forskelle, som vi i dag ser mellem mennesker, er derfor logisk opstået inden for de sidste 60.000 år og er i al væsentlighed et resultat af menneskets vandringer og tilpasninger til nye omgivelser. I det meste af menneskets udviklingshistorie har mennesket levet i små, isolerede grupper, hvilket er den væsentligste årsag til de genetiske, sproglige og kulturelle forskelle mellem forskellige befolkningsgrupper.</p>
Mandag 23/11	Endnu ikke programsat	<p>Hans Joachim Offenberg, seniorforsker, Aarhus Universitet <i>Myrer som biologisk skadedyrsbekæmpelse – Tænkepause om 'Myrer', Del II</i> Hør om forskernes nyeste succes med at bruge myrer i skadedyrsbekæmpelsen og derved erstatte sprøjtemidler – så f.eks. æble- og mangoplantager kan drives økologisk. Foredraget tager bl.a. udgangspunkt i Tænkepausen 'Myrer' fra Aarhus Universitetsforlag, som har været indstillet til Læsernes Bogpris 2014.</p>
Onsdag 25/11	Flex 10	<p>Anne Hjernøe, journalist, forfatter, kok og tv-vært <i>Bag om DR's tv-produktion 'Anne og Anders'</i> Anne Hjernøe vil tage os med bag om tv-udsendelserne 'Anne og Anders' og fortælle, hvordan Anders Agger og hun fik idéen til programrækken samt give et indblik i, hvordan tv-optagelserne foregår. Der vil også blive vist klip fra serien og fortalt historier fra produktionen. Efter ca. en times oplæg inviterer Anne til</p>

		spørgerunde. Så mød endelig op med mange spørgsmål.
Mandag 30/11	<p>Anne Valbjørn Odgaard, cand.mag. i litteraturhistorie</p> <p><i>Humor i billedkunsten. På rejse i den sjove kunst gennem tiden</i> (tema)</p> <p>Må kunst godt være sjov? Traditionelt set har vi haft den idé, at kunst er et seriøst område, og at kunsten skal være seriøs for at have noget på hjerte og kunne få konsekvens og betydning. Om end humor er et af de mest grundlæggende, menneskelige karaktertræk, der findes, og vi tillægger humoren en høj værdi, er der en tendens til, at kunst med humor ikke tages lige så seriøst. Humor er ofte noget, der støder an mod normerne, noget, der underminerer og bringer usikkerhed ind i lignelsen, men også medbringer et overraskende element og nye perspektiver. Humor er individuelt, varierer fra tid til anden og imellem kulturer. Det kan være en holdning, en egenskab, en genre, en fremstillingsteknik – et produkt i og af kunsten. Hvordan er humor kommet til udtryk i kunsten igennem tiden, og hvordan er det blevet modtaget? Er der altid noget alvor under humoren? Og hvor ligger grænsen, før kunsten bliver plat, en vittighed? Det – og meget mere – ser vi nærmere på i dette farverige foredrag med plads til fnisen, grin, alvor og alt derimellem.</p>	Flex 11
Onsdag 2/12	<p>Kl. 10.30 Frederiksgade 78, inde i gården</p> <p>Torben Dreier, leder, FO-Aarhus</p> <p><i>Rundvisning i FO-Byen, Frederiksgade 78</i></p> <p>Torben Dreier vil give os en rundvisning i FO-Byen og fortælle om de mange projekter og organisationer, som har til huse her.</p> <p>Efterfølgende kan vi evt. spise sammen i Café Nikolaj, Vester Allé 8, hvor der bl.a. kan købes lune retter og dagens kage. Det er også muligt at indtage sin medbragte madpakke i huset.</p>	<p>Kl. 13 på ARoS</p> <p>Rundvisning i den nye udstilling: Jorn / Kirkeby</p> <p>Asger Jorn og Per Kirkeby var fra forskellige generationer, og de mødte aldrig hinanden. Alligevel eksisterer der en række interessefællesskaber i deres kunst, som ARoS gerne vil vise ved at udstille dem sammen. Udstillingen vil fremhæve et åndeligt og teoretisk slægtskab mellem de to kunstnere, hvor ligheden ikke nødvendigvis findes i det umiddelbare og genkendelige. Samtidig vil den belyse forskellen i spektret fra Jorns voldsomme, utæmmede abstraktioner til Kirkebys tænsomme, intellektuelle og kontrollerede abstraktioner.</p>

		(Medbring årskort til AROS, hvis du har et)
Mandag 7/12	<p>Inga Kofoed Andersen, geolog og rejseleder</p> <p><i>Solhverv og jul</i></p> <p>Høsten er i hus, grisen er slagtet og en lang, streng vinter venter forude. Men ved solhverv får dag og nat samme længde, og vi går mod flere lyse timer. Inga Kofoed Andersen beretter om, hvordan det i tidernes morgen blev fejret med dans, druk og dårskab.</p>	Evaluering
Onsdag 9/12	<p>Flex 12</p> <p>Afslutning</p>	<p>Flex 13</p> <p>Afslutning</p>